

System doradztwa zawodowego w powiecie chojnickim

Irena Laska

Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna

Dorota Jastrzębska

Redakcja językowa, korekta, przygotowanie do publikacji

Katarzyna Gańko

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach licencji Creative Commons

[Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC)

Publikacja powstała w ramach projektu „Wsparcie kadry jednostek samorząd terytorialnego w zarządzaniu oświatą ukierunkowanym na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów – II etap”

Projekt pozakonkursowy o charakterze koncepcyjnym współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego realizowany w partnerstwie ze Związkiem Miast Polskich, w ramach Osi Priorytetowej II, Działania 2.10, Program Operacyjny WIEDZA – EDUKACJA – ROZWÓJ na lata 2014–2020.

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści

I. Opis dobrej praktyki.....	4
1. Charakterystyka lokalnego systemu.....	4
2. Problem, który był powodem wdrożenia innowacji	4
3. Na czym polega zastosowane rozwiązanie?	5
4. Jakie efekty osiągnięto?	8
5. Ile to kosztowało?	9
6. Dlaczego warto promować to rozwiązanie?	9
7. Zalecenia dotyczące replikacji	10
II. Dane kontaktowe osoby, która może przekazać szczegółowe informacje na temat rozwiązania	10
III. Wzorcowe dokumenty i materiały dostępne dla podmiotów zainteresowanych replikacją	10

1. **Typ jednostki samorządu terytorialnego (JST):** powiat ziemski
2. **Nazwa JST:** powiat chojnicki
3. **Liczba mieszkańców:** ok. 98 000
4. **Obszar tematyczny:** Obszar A. Proces wdrożenia planu rozwoju oświaty lub planu wspomaganie szkół/placówek w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów (innowacyjne działania podjęte w ramach realizacji planu)

I. Opis dobrej praktyki

1. Charakterystyka lokalnego systemu

Przygotowany materiał jest próbą scharakteryzowania lokalnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego na przykładzie działań realizowanych w jednostkach oświatowych na terenie powiatu chojnickiego. Wybór właściwej ścieżki edukacyjnej, wykształcenia i zawodu to niewątpliwie jedna z najtrudniejszych decyzji w życiu młodego człowieka. Mając na uwadze ten niezwykle ważny dla uczniów wybór, powiat chojnicki od kilkunastu lat zatrudnia w swoich szkołach nauczycieli doradców zawodowych. Pierwotnie poza poradnictwem uczniów kształcących się w szkołach prowadzonych przez powiat wspierano także gimnazjalistów, którzy w większości kontynuowali naukę w powiatowych szkołach ponadgimnazjalnych.

Model wsparcia ucznia wdrożony w powiecie chojnickim przez doradców zawodowych to także rozwijanie umiejętności skierowanych na samopoznanie własnych zasobów, tj. predyspozycji, zainteresowań, umiejętności, mocnych stron, uzdolnień, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego.

Mając powyższe na uwadze, władze samorządu podjęły działania zmierzające do zintegrowania dotychczas podejmowanych przez różne instytucje i osoby działań w zakresie doradztwa zawodowego na terenie powiatu.

2. Problem, który był powodem wdrożenia innowacji

Brak systemowej współpracy pomiędzy doradcami zawodowymi realizującymi swoje zadania na poszczególnych etapach edukacyjnych (od szkół podstawowych do ponadpodstawowych).

Od wielu lat samorządy starają się zmierzyć z zadaniem, jakim jest wsparcie uczniów w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. Wszyscy jesteśmy bowiem świadomi faktu, że wybór właściwej ścieżki edukacyjnej, wykształcenia i zawodu jest jedną z najtrudniejszych decyzji w życiu młodego człowieka. Wsparcie uczniów w identyfikacji ich predyspozycji, możliwości, mocnych i słabych stron może uchronić ich przed niewłaściwymi wyborami.

Potrzeba współdziałania różnych instytucji, organizacji i osób zajmujących się doradztwem zawodowym w celu stworzenia zewnętrznego wsparcia dla szkół/placówek.

Próba nie tylko udzielenia uczniom pomocy w indywidualnych wyborach, ale także pomoc osobom/specjalistom wspierającym ich w realizacji zadań o charakterze edukacyjno-zawodowym, w kierunku ich większej integracji, wymiany doświadczeń, szerokiej współpracy.

Stąd sieci współpracy na utworzonej platformie internetowej o nazwie Sieci Wsparcia Doradztwa Zawodowego w Powiecie Chojnickim, będącej z jednej strony płaszczyzną wymiany doświadczeń, a z drugiej – płaszczyzną medialną informującą o jej działalności.

3. Na czym polega zastosowane rozwiązanie?

Proponowane rozwiązanie odpowiada na potrzeby lokalnego środowiska edukacyjnego i dotyczy systemowego podejścia do doradztwa zawodowego w jednostce samorządu terytorialnego. Celem systemowych działań w zakresie doradztwa zawodowego realizowanego w powiecie chojnickim jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Istotą działań doradców jest m.in. wsparcie uczniów w procesie lepszego poznania samych siebie przede wszystkim w kontekście środowiska zawodowego, diagnozy predyspozycji, a także pomoc w trafnym planowaniu przyszłości edukacyjno-zawodowej. Doradcy nie narzucają swoich decyzji, nie wyręczają także uczniów podczas ich podejmowania. Praca specjalistów polega na wspieraniu podopiecznych w określaniu celów edukacyjno-zawodowych, tworzeniu własnego wizerunku i portfolio.

Usługi z doradztwa zawodowego skierowane są do uczniów wszystkich szkół ponadpodstawowych młodzieży szkół podstawowych, w tym klas 8 z terenu powiatu chojnickiego. W szkołach podstawowych prowadzona jest grupowa informacja zawodowa w zakresie promowania oferty kształcenia szkół ponadpodstawowych, kryteriów rekrutacji i elektronicznego systemu naboru.

System doradztwa zawodowego wdrożony w powiecie chojnickim współtworzą jego uczestnicy wraz z powiatowym konsultantem ds. doradztwa edukacyjno-zawodowego. System ten składa się z następujących podmiotów:

- Centrum Nauk Technicznych w Chojnicach – Szkolny Ośrodek Kariery „KREATOR”;
- Liceum Ogólnokształcące im. W. Pola w Czersku – Szkolny Ośrodek Kariery „MŁODZIAK” ,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnicach;
- Sieć Doradców Zawodowych Powiatu Chojnickiego,;
- Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach;
- Platforma internetowa do realizacji sieci wsparcia doradztwa zawodowego w powiecie chojnickim;
- Sieć współpracy i wsparcia dla szkół, osób i instytucji świadczących usługi poradnictwa zawodowego w powiecie chojnickim;
- powiatowy konsultant ds. doradztwa edukacyjno-zawodowego.

System i funkcjonujący w jego ramach doradcy zawodowi, pełnią następujące funkcje:

- **informacyjną** – narzędziem jest informacja zawodowa kierowana do uczniów, rodziców i nauczycieli;
- **doradczą** – porady indywidualne i grupowe dla uczniów i rodziców;

- **konsultacyjną** – konsultacje indywidualne i grupowe z nauczycielami, rodzicami, pedagogami szkolnymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowym Urzędem Pracy;
- **edukacyjną** – w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi informatycznych w doradztwie zawodowym, szkoleń dla nauczycieli, sieci doradców, sieci dyrektorów (dotyczących funkcjonowania w szkołach Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego), publikacji dla uczniów, rodziców, doradców zawodowych, nauczycieli.

Każdy uczeń i rodzic ma dostęp do indywidualnego poradnictwa, gdzie może skorzystać z diagnozy zasobów, indywidualnej informacji zawodowej, realizowanej poprzez udostępnienie młodzieży i rodzicom informacji o możliwych ścieżkach kształcenia, o zawodach i kierunkach studiów oraz warunkach rekrutacji, trendach panujących na rynku pracy itp.

Samorząd powiatowy we współpracy z doradcami zawodowymi podejmował szereg działań mających na celu przedstawienie uczniom istoty licznych kierunków kształcenia. Jednym z przykładów jest organizacja spotkań z uczniami, na które zapraszano ekspertów z zakresu doradztwa zawodowego. Ponadto zrealizowano liczne przedsięwzięcia z bezpośrednim udziałem doradców zawodowych oraz promujące szkolnictwo zawodowe. Wśród najważniejszych należy wymienić debaty, konferencje, Targi Edukacji, Pracy i Kariery, Powiatowe Targi Edukacyjne „Akademus”, a także publikację informatorów dla absolwentów szkół gimnazjalnych, podstawowych.

W 2018 r. powiat chojnicki, mając na uwadze dobro uczniów oraz potrzeby lokalnych pracodawców, zainicjował debatę „Zawodowcy – dobry wybór na lata”. Panelistami byli uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, absolwenci techników i szkół zawodowych, pracodawcy oraz przedstawiciele organów prowadzących szkoły. Jak zauważyli uczniowie, pozyskana w technikum wiedza pozwoliła im na podjęcie zatrudnienia już na etapie kształcenia, a pracodawcy chętnie dzielili się swoim doświadczeniem i wiedzą podczas realizacji praktyk, co przekładało się na lepsze przygotowanie uczniów do egzaminów zewnętrznych. Wielu pracodawców wspiera uczniów nie tylko w zakresie praktyk i staży, ale także w postaci stypendiów. Na uwagę zasługuje fakt, że uczniowie szkół podstawowych/gimnazjów przyznawali otwarcie, że w szkołach za mało mówi się o kształceniu zawodowym, często zachęca się uczniów, by kontynuowali kształcenie na poziomie liceum. Uczniowie powinni planować swoją edukację zgodnie z własnymi potrzebami. Jeżeli ich marzeniem jest bycie stolarzem czy dekarzem, to właśnie tego rodzaju praca przyniesie im satysfakcję.

Innym godnym polecenia, przedsięwzięciem są Targi Edukacji, Pracy i Kariery. To niecodzienna okazja, by w jednym miejscu uczniowie szkół podstawowych mogli bezpośrednio spotkać się i zapoznać z ofertą edukacyjną szkół ponadpodstawowych oraz uzyskać odpowiedzi od swoich starszych kolegów na nurtujące ich pytania. Podczas przedsięwzięcia prelekcje odnoszące się do doradztwa oraz kształtowania właściwej ścieżki edukacyjnej wygłaszają zewnętrzni eksperci, a także powiatowy konsultant. Szkołom towarzyszą również pracodawcy, którzy chętnie nakreślają specyfikę zawodów wpisujących się w prowadzoną przez nich branżę.

Chcąc wspomóc starszych uczniów szkół ponadpodstawowych, powiat wraz ze Szkolnymi Ośrodkami Kariery organizuje Powiatowe Targi Edukacyjne „Akademus”. Organizacja Targów jest już tradycją w działalności edukacyjnej powiatu chojnickiego, a do tej pory udało się zorganizować XVI edycji tego wydarzenia. Przyszli absolwenci mogli spotkać się z kilkudziesięcioma wystawcami, których grono

zasilają głównie uczelnie wyższe z całej Polski, szkoły policealne oraz centra kształcenia zawodowego. Ponadto uczestnikami są doradcy zawodowi Szkolnych Ośrodków Kariery oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chojnicach. Podczas Targów uczniowie mają dostęp do informacji na temat bieżącej sytuacji w zakresie istniejących trendów na rynku pracy, a także wsparcia w rozwoju umiejętności samodzielnego zdobywania informacji o dalszej ścieżce edukacyjnej. Szczególną uwagę zwracamy na zainteresowania oraz predyspozycje zawodowe, które każdy młody człowiek powinien znać na tym etapie edukacji.

Celem „Informatora dla uczniów szkół ponadpodstawowych” (wcześniej ponadgimnazjalnych) jest wsparcie młodzieży kształcącej się na tym etapie edukacji w wyborze właściwego kierunku kształcenia. Opracowanie zawiera nie tylko ofertę edukacyjną szkół, dla których organem prowadzącym jest powiat chojnicki, realizowanych projektach finansowanych ze środków zewnętrznych, ale także informacje o doradcach zawodowych, którzy służą profesjonalnym wsparciem.

Od kilku lat w powiecie chojnickim funkcjonuje Sieć Wsparcia Doradców Zawodowych Powiatu Chojnickiego (SWDZ), której liderem jest powiatowy konsultant ds. doradztwa edukacyjno-zawodowego. Podmiot ten zrzesza wszystkich zainteresowanych doradców zawodowych pracujących w szkołach zlokalizowanych na terenie powiatu chojnickiego, także prowadzonych przez inne jednostki samorządu terytorialnego. Nadanie indywidualnego i niepowtarzalnego charakteru Sieci pozwala na bezpośrednie i bieżące przekazywanie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji przez wykwalifikowaną kadrę.

W ramach Sieci odbywają się cykliczne spotkania, których tematyka związana jest m.in. z diagnozą potrzeb doradców zawodowych, Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego, ABC kariery zawodowej, Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji itp. Udział w Sieci pozwala dzielić się wiedzą i doświadczeniami, wspólnie opracowywać rozwiązania stosowane w praktyce szkolnej, a także podejmować działania wspierające rekrutację uczniów do szkół ponadpodstawowych.

Kolejnym ważnym zadaniem Sieci jest rozwijanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi doradztwo edukacyjno-zawodowe w szkołach/placówkach powiatu chojnickiego, w tym: Powiatowym Urzędem Pracy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chojnicach, Centrum

Edukacyjno-Wdrożeniowym w Chojnicach na poziomie lokalnym oraz z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Gdańsku, Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku na szczeblu regionalnym, a także pracodawcami. Współdziałanie różnych instytucji, organizacji i osób zajmujących się doradztwem zawodowym w celu stworzenia zewnętrznego wsparcia dla szkół/placówek pozwala na realizowanie działań integrujących środowisko osób zajmujących się doradztwem zawodowym zarówno w szkołach, jak i innych instytucjach.

W ramach Sieci współpracy powiatowy konsultant ds. doradztwa edukacyjno-zawodowego stworzył platformę internetową Sieci Wsparcia Doradztwa Zawodowego w Powiecie Chojnickim, będącą płaszczyzną wsparcia dla szkół, osób, instytucji świadczących usługi z poradnictwa zawodowego w powiecie chojnickim (www.swdz-chojnice.pl).

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Platforma Internetowa Sieci Wsparcia Doradztwa Zawodowego w Powiecie Chojnickim

KONTRAST CZCIONKA Wyszukaj treść

Aktualności O Programie O instytucjach w sieci Dobre praktyki Ścieżki edukacyjne Katalog zawodów **Sieć doradców zawodowych**

Sieć wsparcia tworzą

SZOK KREATOR CHOJNICE MEK POWIATOWY URZĄD PRACY CHOJNICE eurodesk PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA

Szkoły uczest. w projekcie

GOSPRICE Związek Szkoł Poradnictwa Zawodowego w Chojnicach

BSOLWENT NA RYNKU PRACY

Absolwent na rynku pracy - otwarte dni Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach

Założenia projektu organizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach

4. Jakie efekty osiągnięto?

Podjęte przez władze samorządu działania przyniosły m.in. następujące efekty;

- zintegrowanie dotychczas podejmowanych przez różne instytucje i osoby działań w zakresie doradztwa zawodowego na terenie powiatu;
- nawiązanie współpracy pomiędzy doradcami/nauczycielami szkół prowadzonych przez różne samorządy;
- merytoryczne wsparcie uczniów, rodziców, nauczycieli oraz specjalistów realizujących doradztwo zawodowe;
- efektywna współpraca z pracodawcami i instytucjami rynku pracy;

- promocja szkolnictwa zawodowego w powiecie;
- wymiana doświadczeń doradców zawodowych;
- współpraca z ekspertami zewnętrznymi.

5. Ile to kosztowało?

Przykładowe koszty ponoszone rocznie w związku z organizacją opisanych przedsięwzięć:

- przygotowanie informatora – ok. 2 000 zł rocznie;
- wynajem sali na Targi Edukacyjne – ok. 8 000 zł rocznie;
- platforma edukacyjna SWDZ – środki zewnętrzne (utworzenie platformy ok. 2 000 zł, utrzymanie 240 zł miesięcznie);
- zatrudnienie doradców zawodowych – 2,25 etatu.

Nie są to jednak wszystkie wykazane koszty. Koszty są także ponoszone ze środków własnych instytucji wchodzących w skład systemu.

6. Dlaczego warto promować to rozwiązanie?

Waga problemu: ocena 5

Wielu uczniów w 7, a nawet i 8 klasie szkoły podstawowej ma problem z określeniem swoich dalszych planów edukacyjnych. Każdy z nich powinien wiedzieć, do kogo może się zwrócić o pomoc, by porozmawiać o wątpliwościach co do własnej przyszłości edukacyjno-zawodowej. Niestety bardzo często uczniowie zbyt późno orientują się, że wybrany zawód nie był właściwym kierunkiem. Motywacją w wyborze szkoły dla wielu młodych ludzi wciąż jest moda, chęć kontynuacji nauki z kolegą lub koleżanką z ławki albo warunki ekonomiczno-społeczne, np. dogodny dojazd do najbliższej szkoły. Takie wybory z pewnością mogą się w przyszłości przełożyć na niezadowolenie, a być może i frustrację zawodową i osobistą.

Innowacyjność podejścia: ocena 5

Współdziałanie różnych instytucji, organizacji i osób zajmujących się doradztwem zawodowym w celu stworzenia spójnego rozwiązania zewnętrznego w zakresie wsparcia dla szkół/placówek pozwala na zwiększenie efektywności działań szkół, osób, szkół i innych instytucji zajmujących się doradztwem edukacyjno-zawodowym.

Skuteczność rozwiązania: ocena 5

Opisana praktyka wydaje się skutecznym i dostępnym rozwiązaniem. Zasady współpracy samorządu, doradców, rodziców, jednostek oświatowych, w tym uczelni wyższych, pracodawców są znane w środowisku lokalnym. Niewątpliwie niezwykle istotnym ogniwem, mającym ogromny wpływ na skuteczność, jest lider w postaci powiatowego konsultanta ds. doradztwa zawodowego i wsparcie samorządu, w którym doradca pracuje.

Replikowalność – kto może z niego skorzystać, ile JST: ocena 5

Z przedstawionego rozwiązania może skorzystać każdy zainteresowany samorząd.

7. Zalecenia dotyczące replikacji

W pierwszym etapie organizacji opisanych rozwiązań należy zwrócić szczególną uwagę na zbudowanie sieci doradców, którzy będą zainteresowani szerszą współpracą. Przygotowanie omówionych przedsięwzięć, w zależności od liczby odbiorców, może wymagać dużego nakładu organizacyjnego.

II. Dane kontaktowe osoby, która może przekazać szczegółowe informacje na temat rozwiązania

1. Imię i nazwisko: Irena Laska
2. Funkcja: Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu
3. Adres: ul. 31 Stycznia 56, 89-600 Chojnice
4. Telefon: 664 203 366
5. E-mail: laskairena@gmail.com

III. Wzorcowe dokumenty i materiały dostępne dla podmiotów zainteresowanych replikacją

- [Platforma edukacyjna Sieci Doradców Edukacyjno-Zawodowych](#)
- [Informacja o organizowanych Targach Edukacji, Pracy i Kariery](#)
- [Informacja o organizowanych Powiatowych Targach Edukacyjnych „Akademus”](#)
- [Informator dla absolwentów szkół](#)
- [Debata „Zawodowcy – dobry wybór na lata” – 2018 r.](#)
- [Padlet „Wszystko o rekrutacji do szkół ponadpodstawowych w powiecie chojnickim”](#)